

[Haunstrup Clemmensen.]

den ordførertale, der for et øjeblik siden blev holdt. Efter at vi nu er kommet i den situation at måtte erkende, at indeværende finansår giver et temmelig betydeligt kasseunderskud, og efter at det nu er klart fremgået, at Nationalbanken, ikke mindst inden for den sidste måned, væsentligt har forøget købekraften i det danske samfund, var det vel egentlig naturligt at spørge socialdemokratiet, hvad det da er for en størrelse på kasseunderskud og købekraftsudpumpning i øvrigt, man lægger op til, hvis man ikke vil bebrejde regeringen, at den fører en for stram finanspolitik. Jeg efterlyser svar fra socialdemokratiets side herpå.

Det er utvivlsomt også en betingelse for at skabe arbejdspladser nok, at opsparingsvilkår bliver tilstrækkelig rimelige og gode. Jeg understreger i denne forbindelse, at opsparing jo ikke betyder mindre aktivitet. Der er ingen, der i dag uden videre sparer op i strømpeskafterne som i forsvundne århundreder. Der er tale om igenopsparing at foretage en forskydning fra øjeblikkeligt forbrug til investeringer, der muliggør et større senere forbrug. Vi er derfor for at skabe flere og bedre rationaliserede arbejdspladser interesserede i, at opsparingen får så gode og så rimelige vilkår som muligt.

Der er allerede sket betydelige ting ved genindførelse af en række opsparingsordninger, men vi ønsker at gå videre på disse områder. Vi ønsker, at aktiebesiddelse populariseres, at investeringsforeningerne på aktieområdet får gode vilkår, og vi har med stor interesse bemærket, hvordan også LOs formand med sine tanker om at anvende en dyrtidsportion til eventuel erhvervelse af aktier har vist større sympati for aktiebesiddelse end tidligere dokumenteret. Vi tror, det forudsætter, at aktieselskabsloven på mange måder revideres, og vi håber, at det fælles nordiske arbejde hermed, der nu er ved at være afsluttet, snart må føre til, at regeringen kan fremlægge forslag til en ny aktieselskabslov. Vi håber også, at der snart bliver mulighed for at gennemføre en ny fondsbørslov, så vi på en række af disse områder når frem til et moderniseret og bredt demokratisk kapitalmarked.

Men når vi skal føre en politik til sikring

af den fulde beskæftigelse, er det naturligvis også nødvendigt at føre en aktiv arbejdsmarkedspolitik. Vi har i adskillige måneder i denne sommer været i den lykkelige situation, at arbejdsløshedsprocenten f. eks. på store dele af Sjælland var nede på bogstavelig taget det rene ingenting. Men i nøjagtig de samme uger var der en uhyggelig høj arbejdsløshedsprocent i andre dele af landet, ikke mindst i Nordjylland. På en sådan baggrund er det klart, at man ikke ved generelle økonomiske foranstaltninger kan løse de specielle arbejdsmarkedsproblemer i arbejdsløshedsøerne. I denne situation må omskoling af arbejdskraft være noget overordentlig væsentligt. Lettelse af arbejdskraftens bevægelighed og generelle bestræbelser for en egnsudvikling må ligeledes indgå som en væsentlig del af dette billede.

Der er i regeringens åbningstale tilkendegivet vilje til at føre utraditionelle og vidtgående forslag frem til drøftelse i tinget. Vi er parat til at deltage i denne drøftelse; vi tror, at det er en af de veje, ad hvilke disse restarbejdsløshedsproblemer mest effektivt kan løses.

Men det er os også magtpåliggende, når vi taler om behovet for økonomisk vækst, at sige, at disse problemer ikke løses ved generelle eller specielle lovgivningsforanstaltninger alene. Det er også et spørgsmål om trivsel på arbejdspladsen eller det, der måske med et lidt mere udpræget slagord er kaldt „demokrati på arbejdspladsen“. Vi erkender, at dette naturligvis i første række er et spørgsmål, som organisationerne må søge at løse. Men hvis man skal vurdere det danske samfunds muligheder for at forøge produktionen og i det hele taget forøge arbejdsglæden i disse år, kommer man efter konservativ opfattelse ikke uden om at tage positiv stilling til disse problemer. Vi er vidne til, hvordan erhvervsstrukturen i alle vesterlandske samfund i disse år ændrer sig. Vi ved — og vi beklager det på mange måder — at udviklingen går i retning af større og større produktionsenheder, og at dette rejser mange menneskelige og samfundsmæssige problemer for hidtil selvstændige, der ikke kan fortsætte på denne måde. Men vi må tage til efterretning, at der bliver større virksomheder og dermed flere ansatte. Vi ved også, at der sker en